

PHÒNG, CHỐNG “TƯ DUY NHIỆM KỲ”, GÓP PHẦN VÀO CÔNG TÁC XÂY DỰNG VÀ CHÍNH ĐÓN ĐẢNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

★ HOÀNG THỊ NGUYỆT ANGA

Phó Trưởng khoa, Khoa Lý luận cơ sở,
Trường Chính trị tỉnh Phú Thọ

- **Tóm tắt:** Tư duy nhiệm kỳ là một mối nguy hại lớn cho công tác cán bộ của Đảng nên cần phải nhận diện rõ và có những cách thức phòng, chống tận gốc. Phòng, chống loại tư duy này là tiếp tục khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng và niềm tin của nhân dân với Đảng.
- **Từ khóa:** Xây dựng Đảng; nhận diện; phòng, chống “tư duy nhiệm kỳ”.

1. Nhận diện biểu hiện, nguyên nhân và tác hại của “tư duy nhiệm kỳ”

(1) Các biểu hiện của “tư duy nhiệm kỳ”

Những năm qua, một bộ phận cán bộ, đảng viên đã mắc phải “những căn bệnh làm cho Đảng đông mà không mạnh”⁽¹⁾, rất nguy hại. Trong số đó, “tư duy nhiệm kỳ” đã và đang trở thành căn bệnh “nhiệm kỳ” khiến cho không ít cán bộ có tâm lý “chợ chiều”, buông xuôi.

Thời gian qua trong nhiều văn kiện, nghị quyết, Đảng ta đã nhắc đến cụm từ “tư duy nhiệm kỳ” với tính chất là một trong số các biểu hiện tiêu cực của một bộ phận cán bộ, đảng viên nhất là những người có chức, có quyền. Nghị quyết Đại hội XII (2016) của Đảng chỉ rõ: “Xây dựng cơ chế phòng ngừa, ngăn chặn quan hệ “lợi ích nhóm”; chống đặc quyền, đặc lợi, khắc phục “tư

duy nhiệm kỳ”⁽²⁾. Lần đầu tiên “tư duy nhiệm kỳ” đã được “định danh” và “chính thống hóa” đưa vào văn kiện của Đảng, cho thấy điều này là không thể xem thường và nhắc nhở đội ngũ cán bộ, đảng viên, trước hết là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp trong hệ thống chính trị, phải thực sự suy nghĩ nghiêm túc, thấu đáo về những hệ lụy, tác hại ghê gớm của “tư duy nhiệm kỳ” đã gây ra trong công tác cán bộ của Đảng.

“Tư duy nhiệm kỳ” là thuật ngữ được dùng để chỉ bệnh “nhiệm kỳ” của cán bộ có chức, có quyền. Đây là lối suy nghĩ, nhận thức, ứng xử và hành động của những người giữ vị trí lãnh đạo, quản lý trong một nhiệm kỳ cụ thể, nhằm theo đuổi mục tiêu, lợi ích trước mắt, trong ngắn hạn để thu lợi bất chính cả về vật chất và tinh thần cho bản thân, cho nhóm lợi ích thân hữu của mình”⁽³⁾.

“Tư duy nhiệm kỳ” làm cho công tác nhân sự, công tác cán bộ của Đảng bị xáo trộn trước sự cấu kết của cán bộ lãnh đạo quản lý theo lối “tư duy nhiệm kỳ”, đi đến tha hóa trong sử dụng quyền lực chính trị của Đảng, Nhà nước, ở các cấp, các ngành, các lĩnh vực, nảy sinh hành vi tiêu cực, tham nhũng, làm “băng hoại” các giá trị truyền thống tốt đẹp trong các quan hệ cộng đồng và xã hội, từ đó, dẫn tới hàng loạt các sai phạm của đội ngũ cán bộ các cấp trong nhiệm kỳ lãnh đạo và bị xử lý kỷ luật.

Biểu hiện chủ yếu của “tư duy nhiệm kỳ” là một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là những người lãnh đạo, quản lý có tư tưởng “thả lỏng”, “buông xuôi”, thờ ơ, bàng quan khi đang trong quá trình làm việc hoặc làm việc ở cuối nhiệm kỳ, trước khi chuẩn bị nghỉ hưu, nghỉ lãnh đạo, quản lý hoặc khi thấy gần hết nhiệm kỳ thì tranh thủ móc ngoặc, kết nối để trục lợi, lợi ích nhóm nhằm “vơ vét” của chung, làm lợi cho bản thân.

Không chỉ như vậy, cán bộ lãnh đạo, quản lý mắc vào “tư duy nhiệm kỳ” còn biểu hiện qua bệnh ham hồ danh lợi, thích hình thức, sinh thành tích, thích sưu tầm, chạy chọt, mua bán các danh hiệu thi đua khen thưởng cho cá nhân và tập thể để “đánh bóng tên tuổi”, “lòe thiên hạ”, “bịp thiên hạ”, che đậy năng lực lãnh đạo, quản lý yếu kém của mình. Hậu quả là có những cán bộ cấp cao của Đảng khi đứng trước vành móng ngựa đã trưng ra hơn 80 bằng khen, giấy khen, huân huy chương các loại để mong được giảm án... gây phản cảm, hệ quả xấu trên báo chí và trong dư luận xã hội.

Mang trong mình nếp làm việc theo “tư duy nhiệm kỳ” nên nhiều cán bộ đam mê quyền lực, kén chọn vị trí, ngại khó ngại khổ, sống thực dụng, “vinh thân phì gia”, “xa rời quần chúng, xa rời thực tế, mắc bệnh quan liêu, mệnh lệnh. Họ không có tinh thần cố gắng vươn lên, không chịu học tập để tiến bộ...”⁽⁴⁾ nên mới sinh ra tệ nạn mua bằng cấp làm đẹp hồ sơ cán bộ, họ lợi dụng những kẽ hở trong chính sách cán bộ và trong công tác lãnh đạo, quản lý để dùng bằng cấp giả tiến thân, mưu đồ phục vụ cho những tham vọng

chính trị, vun vén cho lợi ích của bản thân và “hội nhóm cánh hẩu”; đến lúc thẩm tra hồ sơ chuẩn bị quy hoạch cao, các cơ quan thẩm tra phát hiện bằng cấp giả thì mất hết chức vụ. Ví dụ như một trường hợp vi phạm các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong việc sử dụng giấy tờ

không hợp pháp (sử dụng giấy tờ giả văn bằng trình độ Thạc sỹ của Bộ Giáo dục và Đào tạo), vi phạm những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương; ảnh hưởng đến uy tín của tổ chức Đảng và cá nhân”⁽⁵⁾.

Một biểu hiện nữa đang diễn ra trong “tư duy nhiệm kỳ” đó là “hoàng hôn nhiệm kỳ”. Đây là biểu hiện rõ nhất của tệ nạn tiêu cực, tham nhũng thường xảy ra vào thời điểm cuối nhiệm kỳ hoặc lúc cán bộ chuẩn bị nghỉ hưu. Dựa vào chức vụ, quyền hạn của mình, họ tìm mọi sơ hở của cơ chế, chủ trương, chính sách, lách luật “vót một mẻ cuối cùng” càng nhiều càng tốt bằng việc ký quyết định tuyển dụng “cấp tốc”, bổ nhiệm “thần tốc”, luân chuyển “vội vàng”, đề bạt cán bộ “đại trà”, mua bán các “siêu dự án”,... để lại hậu quả

Biểu hiện chủ yếu của “tư duy nhiệm kỳ” là một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là những người lãnh đạo, quản lý có tư tưởng “thả lỏng”, “buông xuôi”, thờ ơ, bàng quan khi đang trong quá trình làm việc hoặc làm việc ở cuối nhiệm kỳ, trước khi chuẩn bị nghỉ hưu, nghỉ lãnh đạo, quản lý.

xấu là hàng loạt các dự án kinh tế lớn nhỏ là “dự án ma”, “đắp chiếu” bỏ không gây thiệt hại nhiều tỷ đồng cho ngân sách nhà nước. Một loạt cán bộ trong các cơ quan nhà nước là người trong “nhóm lợi ích”, họ hàng, không đủ tiêu chuẩn, không đạt tiêu chí,... lại giữ các vị trí công tác quan trọng nhờ các “bút phê” tùy tiện, gây nhiều loạn công tác cán bộ, tạo làn sóng dư luận không tốt trong nhân dân.

(2) Nguyên nhân của “tư duy nhiệm kỳ”

Nguyên nhân sâu xa của “tư duy nhiệm kỳ” có thể kể đến ảnh hưởng của tâm lý tiểu nông, tâm lý sản xuất nhỏ nên nhiều người có tầm nhìn ngắn hạn, tư duy vụ vật, chỉ nghĩ đến lợi ích trước mắt, không tính đến lợi ích lâu dài, chỉ vun vén cho bản thân mà buông lơ lợi ích của tập thể, xem nhẹ lợi ích của quốc gia, dân tộc. Vì vậy, có thể thấy rằng “tư duy nhiệm kỳ” như là một căn bệnh ác tính của cán bộ, nó phát sinh từ căn “bệnh mẹ”, “bệnh gốc” là chủ nghĩa cá nhân rồi lây lan với tốc độ “phi mã” từ khi bị nhận diện cho đến nay.

“Tư duy nhiệm kỳ” làm cho cán bộ tha hóa, biến chất trong sử dụng quyền lực chính trị, phá hoại trật tự, kỷ cương, làm suy thoái giá trị đạo đức cách mạng của người cán bộ. Một khi nắm quyền trong tay và thao túng quyền lực trong nhiệm kỳ công tác của mình, cán bộ lãnh đạo, quản lý sẽ có biểu hiện không rèn luyện, thiếu tu dưỡng, làm việc không công tâm trong công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, ngã nghiêng dao động sa vào những cạm bẫy, để rồi trước Đảng và nhân dân phải trả giá quá đắt. Ví dụ như trường hợp một cán bộ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, gây hậu quả rất nghiêm trọng, dư luận bức xúc, ảnh hưởng xấu đến uy tín của

tổ chức đảng, chính quyền địa phương⁽⁶⁾, bị Ban Bí thư kỷ luật khai trừ ra khỏi Đảng... Pháp luật đã được thực thi, tuy nhiên, hậu quả từ việc làm sai phạm của lãnh đạo gây ra đối với đơn vị, tập thể không dễ gì khắc phục được trong một sớm, một chiều.

(3) Hệ lụy của “tư duy nhiệm kỳ” trong công tác cán bộ

Có thể thấy rằng, sự lây lan của lối “tư duy nhiệm kỳ” trong công tác cán bộ của Đảng hiện nay đã sinh ra cán bộ có những tham vọng chính trị rất lớn, xây dựng nhóm lợi ích, kết bè kết phái để xây dựng thanh danh, tạo dựng uy tín, trù dập người không theo phe nhóm, thậm chí là người tài giỏi ở cơ quan đơn vị... gây ra tình trạng mất đoàn kết nội bộ, chủ trương đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước bị thực hiện sai lệch, làm suy yếu tinh thần phê bình và tự phê bình, làm cho uy tín của Đảng bị lung lay trong một bộ phận nhân dân.

Sự thiếu trách nhiệm và những hệ lụy tiêu cực của “tư duy nhiệm kỳ” đã vô hình chung tạo ra một lớp cán bộ lãnh đạo “nhiệm kỳ” sau cũng rơi vào chủ nghĩa cá nhân, “tư duy nhiệm kỳ” như “nhiệm kỳ” trước; làm thui chột động lực cố gắng học tập, rèn luyện, phấn đấu của những cán bộ tốt trong Đảng; tạo nên dư luận rất xấu trong nội bộ và đối với cả những cán bộ tốt, tâm huyết được đề bạt, bổ nhiệm. Cán bộ lãnh đạo, quản lý mà có “tư duy nhiệm kỳ” thì cho dù cấp dưới có làm việc tốt, năng động, tích cực, sáng tạo đến mấy cũng sẽ không được hỗ trợ, giúp đỡ, khuyến khích, phát huy, dẫn đến làm thui chột tài năng của cán bộ, công chức dưới quyền.

“Tư duy nhiệm kỳ” còn sinh ra một nhóm cán bộ có tâm lý “an phận”, “thủ thường”, tự co mình vào trong vỏ bọc nhiệm kỳ, “né tránh, đùn đẩy, hoặc có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, làm việc cầm chừng, sợ trách nhiệm, không dám làm⁽⁷⁾,

không dám nghĩ, không đổi mới, sáng tạo, duy trì sự “an toàn” cho qua nhiệm kỳ...

“*Tư duy nhiệm kỳ*” đã làm thiệt hại nhiều tài sản của Nhà nước; làm xói mòn, phai nhạt niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng.

2. Một số giải pháp phòng, chống “*tư duy nhiệm kỳ*” của cán bộ, đảng viên hiện nay

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về biểu hiện của “tư duy nhiệm kỳ”, tác hại của nó để có biện pháp phòng, chống

Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý cần xác định một cách rõ ràng trong nhận thức, “*phải đặt lợi ích của cách mạng, của Đảng, của nhân dân lên trên hết, trước hết... phải kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng, bồi dưỡng tư tưởng tập thể, tinh thần đoàn kết, tính tổ chức và tính kỷ luật*”⁽⁸⁾. Không ai được phép một phút nào quên đi lý tưởng cao cả của mình là phấn đấu vì Tổ quốc, vì nhân dân; khi lợi ích chung của Đảng, của Tổ quốc mâu thuẫn với lợi ích riêng của cá nhân thì phải sẵn sàng hy sinh lợi ích của cá nhân mình; kiên quyết đấu tranh với chủ nghĩa cá nhân để không rơi vào bệnh “*tư duy nhiệm kỳ*”.

Cán bộ, đảng viên phải tự thấy được trách nhiệm của mình với vận mệnh của Tổ quốc, cống hiến tài năng và sức lực của mình nhiều hơn cho đất nước, có “*tâm nhìn trí tuệ, bản lĩnh, trong sạch*”. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh từng chỉ rõ: “*Người đảng viên, người cán bộ tốt muốn trở nên người cách mạng chân chính, không có gì là khó cả. Điều đó hoàn toàn do lòng mình mà ra. Lòng*

mình chỉ biết vì Đảng, vì Tổ quốc, vì đồng bào thì mình sẽ tiến đến chỗ chí công, vô tư. Mình đã chí công, vô tư thì khuyết điểm sẽ càng ít...”⁽⁹⁾.

Thứ hai, tăng cường kiểm tra, giám sát, phản biện xã hội để đẩy lùi bệnh “tư duy nhiệm kỳ”

Tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy đảng và ủy ban kiểm tra các cấp đối với công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật trong Đảng. Các cấp ủy, tổ chức đảng phải tăng cường giáo dục, nâng cao nhận thức cho mọi cấp ủy, tổ chức đảng và từng cán bộ, đảng viên nhận thức đúng về vị trí, vai trò, mục đích, ý nghĩa của công tác kiểm tra,

giám sát, thi hành kỷ luật đảng đối với việc thực thi trách nhiệm, nghĩa vụ của người cán bộ, đảng viên trong đấu tranh, phòng ngừa, ngăn chặn bệnh “*tư duy nhiệm kỳ*”. Cần có quy định xử lý trách nhiệm cán bộ lãnh đạo, quản lý tổ chức ở đơn vị để xảy ra những ảnh hưởng của “*tư duy nhiệm kỳ*” như: chủ

nghĩa cá nhân, thoái hóa biến chất, tham nhũng, cục bộ địa phương, lợi ích nhóm... thì phải từ chức hoặc miễn nhiệm.

Xây dựng cơ chế giám sát quyền lực hiệu quả trong toàn bộ hệ thống chính trị. Phải cần xây dựng và thực thi ngay những thiết chế về kiểm soát quyền lực trong nội bộ Đảng. Chỉ khi có cơ chế kiểm soát quyền lực đối với tổ chức đảng, đảng viên thì mới chủ động phòng ngừa các sai phạm có thể xảy ra và xử lý kỷ luật đối với những trường hợp lạm dụng quyền lực, độc đoán, gia trưởng, “*tư duy nhiệm kỳ*”... Kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện, việc làm trái với các quy định của Đảng, Nhà nước trong công tác cán bộ.

Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý cần xác định một cách rõ ràng trong nhận thức, “phải đặt lợi ích của cách mạng, của Đảng, của nhân dân lên trên hết, trước hết... phải kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao đạo đức cách mạng, bồi dưỡng tư tưởng tập thể, tinh thần đoàn kết, tính tổ chức và tính kỷ luật”.

Xử lý nghiêm hành vi chạy chức, chạy quyền, bao che, tiếp tay cho chạy chức, chạy quyền ở cơ quan, đơn vị mình lãnh đạo. Tăng cường xây dựng cơ chế giám sát, phản biện xã hội của các tổ chức chính trị - xã hội và mở rộng quyền làm chủ của nhân dân trong phòng, chống ảnh hưởng tiêu cực của “tư duy nhiệm kỳ”. Thông qua hoạt động giám sát của các tổ chức quần chúng để kịp thời phát hiện những mầm mống của bệnh “tư duy nhiệm kỳ”; từ đó, chủ động ngăn ngừa, xử lý những cán bộ, đảng viên có biểu hiện thiếu trách nhiệm trong thực thi công vụ.

Thứ ba, nâng cao trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, đấu tranh ngăn chặn “tư duy nhiệm kỳ”

Đấu tranh với “tư duy nhiệm kỳ” là vấn đề mang tính chiến lược, cấp bách hàng đầu trong công tác cán bộ của Đảng hiện nay, tuy nhiên, nhiệm vụ này không phải là dễ dàng. Phải lấy sự gương mẫu, nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo giữ chức vụ cao trong hệ thống chính trị là điều tiên quyết. Phải luôn đề cao tinh thần trách nhiệm, nêu gương, nêu cao phẩm chất đạo đức cách mạng, năng lực nghề nghiệp để căn bệnh “tư duy nhiệm kỳ” sẽ không còn đất sống, không thể gây phương hại đến cá nhân, tập thể, xã hội, cũng như đất nước. “Thực hiện nghiêm các quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương, chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương. Đảng viên tự giác nêu gương để khẳng định vị trí lãnh đạo, vai trò tiên phong, gương mẫu, tạo sự lan tỏa, thúc đẩy các phong trào cách mạng”⁽¹⁰⁾.

Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp phải thường xuyên bám sát các tiêu chí, quy định về nêu gương, về chuẩn mực đạo đức cách mạng trong thời kỳ đổi mới để “tư

soi”, “tự sửa” từ lời nói, việc làm đến tư tu dưỡng, rèn luyện về mọi mặt; lấy chất lượng, hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ, sự tín nhiệm của cán bộ, đảng viên và nhân dân làm cơ sở để tiếp tục “xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách. Dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức, hành động vì lợi ích chung, vì nước, vì dân”⁽¹¹⁾.

3. Ý nghĩa của phòng, chống “tư duy nhiệm kỳ” với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở nước ta hiện nay

Trước yêu cầu nhiệm vụ của giai đoạn cách mạng mới, Đảng ta xác định trong công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng, nhiệm vụ then chốt là tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ; đồng thời, kiên quyết, kiên trì rà soát, sàng lọc đưa những cán bộ, đảng viên thoái hóa, biến chất, nhiễm bệnh “tư duy nhiệm kỳ” ra khỏi Đảng và bộ máy chính trị các cấp, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Tuy nhiên, có một số cán bộ, đảng viên và quần chúng hiểu chưa thấu đáo vấn đề này, trong khi đó, các thế lực thù địch đang sử dụng nhiều thủ đoạn xuyên tạc công tác cán bộ của Đảng, gây nên tâm lý hoài nghi trong một bộ phận nhân dân. Bởi thế, nhận thức đúng về phòng chống “tư duy nhiệm kỳ” và bảo vệ công tác cán bộ của Đảng có ý nghĩa quan trọng trong công tác xây dựng Đảng và trên mặt trận đấu tranh tư tưởng, lý luận chính trị hiện nay.

(1) Phòng chống “tư duy nhiệm kỳ” góp phần nâng cao đạo đức, phẩm chất, tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên

Thời gian qua, Đảng ta đã thẳng thắn nhìn nhận, đánh giá những khuyết điểm trong công tác cán bộ của Đảng và của cán bộ, đảng viên. Đảng ta khẳng định cùng với “lợi ích nhóm”, “tư duy

nhiệm kỳ” chính là một trong những rào cản lớn trong công tác xây dựng Đảng hiện nay.

Do vậy, các cấp ủy đảng phải lãnh đạo, phải nhận thức đúng bản chất, tính nguy hiểm, đặc biệt là ảnh hưởng tiêu cực của “tư duy nhiệm kỳ” tới công tác cán bộ của Đảng ta. Trên cơ sở đó, quán triệt cho các cấp lãnh đạo, chỉ đạo tuyên truyền, phổ biến cho mọi cán bộ, đảng viên, các tầng lớp nhân dân, thấy rõ tính chất nguy hại của “tư duy nhiệm kỳ”, nâng cao nhận thức cho toàn xã hội về phòng chống “tư duy nhiệm kỳ”.

Thông qua đấu tranh, phòng chống “tư duy nhiệm kỳ”, để chấn chỉnh công tác cán bộ, nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị tư tưởng, hoàn thiện các cơ sở pháp lý để đấu tranh với cán bộ, lãnh đạo quản lý có biểu hiện “tư duy nhiệm kỳ”. Tập trung vào hoàn thiện các nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các Bộ luật Hình sự, Luật Quy hoạch, Luật Cán bộ, công chức... Đồng thời, phải chủ động tích cực và kiên quyết chỉ đạo các cơ quan bảo vệ pháp luật bài trừ “tư duy nhiệm kỳ” ra khỏi đời sống cán bộ, đưa ra xét xử công khai, nghiêm túc và công bằng những vụ án tham nhũng lớn, tham nhũng gắn với trách nhiệm của cá nhân và tập thể để làm gương cho cán bộ, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý tạo sức mạnh răn đe trong toàn xã hội.

Đẩy lùi và vượt qua “tư duy nhiệm kỳ” đồng nghĩa với việc góp phần nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, lối sống mẫu mực, trình độ năng lực, chống chủ nghĩa cá nhân của đội ngũ cán bộ đảng viên, lãnh đạo, quản lý, công chức, viên chức các cấp, đáp ứng tốt yêu cầu, nhiệm vụ, quyền hạn được giao. Cán bộ, đảng viên phải nhận thức rõ quyền và trách nhiệm của mình đối với nhiệm vụ xây dựng Đảng và Nhà nước trong sạch vững mạnh. Mỗi người phải tự mình xác định việc đấu tranh với ảnh hưởng của “tư duy nhiệm kỳ” tới hiệu quả của công tác cán

bộ, công tác lãnh đạo quản lý là nhiệm vụ chính trị, tư tưởng phải thực hiện thường xuyên, liên tục, kiên trì, bền bỉ... với quyết tâm chính trị phải rất cao. Coi trọng rèn luyện đạo đức cách mạng, kiên quyết đấu tranh phòng, chống sự tha hóa quyền lực, tham nhũng, lợi ích nhóm, lãng phí, bồi dưỡng tình yêu thương đồng chí, tôn trọng lẫn nhau trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Trong thực thi nhiệm vụ, công vụ, quyền hạn phải bảo đảm nguyên tắc, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, công khai, minh bạch với chính bản thân mình. Thể hiện rõ trách nhiệm của cá nhân trong việc khắc phục hậu quả do những sai lầm, thiếu sót từ “tư duy nhiệm kỳ” gây ra, phải thực hiện “văn hóa từ chức” và “quy chế trả giá trách nhiệm” để tăng cường trách nhiệm của cán bộ, đảng viên.

(2) Phòng, chống “tư duy nhiệm kỳ” góp phần xây dựng Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh, nâng cao sức chiến đấu của Đảng

Thực hiện công tác cán bộ của Đảng mà trọng tâm là phòng chống sự tha hóa quyền lực chính trị - bệnh “tư duy nhiệm kỳ”, tham nhũng, lợi ích nhóm là nhiệm vụ vừa cấp bách vừa lâu dài của Đảng hiện nay, đòi hỏi trách nhiệm và quyết tâm chính trị cao của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị, dưới sự lãnh đạo của Đảng, tạo ra sức mạnh tổng hợp để đạt mục tiêu đề ra. Mỗi cấp ủy đảng, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý phải trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, xác định rõ trọng tâm, trọng điểm, nội dung, mức độ, tính chất, thủ đoạn, nguyên nhân nảy sinh “tư duy nhiệm kỳ” để có phương hướng, biện pháp cụ thể ngăn chặn, đẩy lùi. Mỗi cán bộ, đảng viên tự giác trở thành một chiến sỹ tiên phong, chủ động trên mặt trận phòng, chống, nói không với “tư duy nhiệm kỳ”.

Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị vững mạnh sẽ nâng cao uy tín của Đảng và hệ thống

chính trị, tạo ra những yêu cầu, nhiệm vụ và môi trường giáo dục, đào tạo, rèn luyện, sàng lọc đội ngũ cán bộ của Đảng. “Không để lọt những người không xứng đáng, không bảo đảm tiêu chuẩn, điều kiện, có biểu hiện cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực vào đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhưng cũng không để sót những cán bộ thực sự có đức, có tài”⁽¹²⁾. Từ đó, xác lập được hệ thống phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn, hạn chế, khắc phục và tiến tới đẩy lùi hiểm họa từ bệnh tư duy nhiệm kỳ, đẩy lùi sự tha hóa quyền lực chính trị, nhất là việc lạm quyền, lộng quyền một cách vững chắc. Trùng trị nghiêm minh những cán bộ đảng viên, công chức viên chức, các nhà lãnh đạo, quản lý sa đọa, thoái hóa, biến chất lợi dụng “tư duy nhiệm kỳ” để trục lợi, “lợi ích nhóm”; tạo những bước chuyển biến rõ rệt trong công tác cán bộ của Đảng và xây dựng Đảng, góp phần giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội; củng cố lòng tin của nhân dân; xây dựng Đảng, Nhà nước trong sạch, vững mạnh; đội ngũ cán bộ, đảng viên công chức, viên chức có “bản lĩnh, đổi mới, sáng tạo, hội nhập”, “đoàn kết, kỷ cương, tình thương, trách nhiệm”⁽¹³⁾.

(3) Phòng chống “tư duy nhiệm kỳ” góp phần đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch về công tác cán bộ của Đảng

Hiện nay, toàn Đảng đang tập trung thực hiện thật tốt việc xây dựng quy hoạch cán bộ lãnh đạo các cấp, chuẩn bị đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030 và đặc biệt là Quy hoạch Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư khóa XIV nhiệm kỳ 2026 - 2031. Đồng thời, khẩn trương, nghiêm túc tiến hành tổng kết những vấn đề lý luận và thực tiễn qua gần 40 năm *Đổi mới*. Đây cũng chính là thời điểm các thế lực thù địch lợi dụng công tác cán bộ, những hệ quả tiêu cực của “tư duy nhiệm kỳ” để chống

phá Đảng. Một Đảng cầm quyền không thể thực hiện được vai trò cầm quyền của mình nếu từ bỏ công tác cán bộ. Chuẩn bị đội ngũ cán bộ vừa hồng vừa chuyên, lựa chọn, bố trí cán bộ là chức năng của Đảng ta và trở thành phương thức cầm quyền của Đảng.

Những năm qua, nhờ công tác xây dựng và chỉnh đốn đảng được triển khai đồng bộ, hệ thống, kiên quyết từ Trung ương tới cơ sở nên chất lượng đội ngũ cán bộ ngày càng có bước tiến bộ, đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu, nhiệm vụ trong công cuộc *Đổi mới*. Công tác cán bộ của Đảng có nhiều quyết sách mới, được tập trung lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện, đồng bộ, đạt nhiều kết quả quan trọng. Đặc biệt, việc xử lý cán bộ vi phạm “tư duy nhiệm kỳ”, lợi dụng quyền lực làm sai quy định của Đảng, Nhà nước, cục bộ, khép kín, cơ hội... được nhân dân đồng tình ủng hộ.

Để tiếp tục đấu tranh không khoan nhượng với những cán bộ mắc “tư duy nhiệm kỳ”, với các thế lực thù địch trong công tác cán bộ, Đảng ta phải thường xuyên tự đổi mới, tự chỉnh đốn, khắc phục những yếu kém trong công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu mới. Xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh là cách tốt nhất để bảo vệ Đảng. Khi niềm tin của nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng được củng cố thì không một thế lực thù địch nào có thể phá vỡ nổi. Những khuyết điểm, yếu kém trong công tác cán bộ được khắc phục căn bản thì các quan điểm thù địch, chống phá các quy định của Đảng về công tác cán bộ sẽ không còn mấy tác dụng.

Vì vậy, phải tiếp tục đổi mới mạnh mẽ công tác cán bộ của Đảng, nhanh chóng khắc phục những hệ quả trong việc chậm thể chế hóa, cụ thể hóa chủ trương của Đảng về một số nội dung trong công tác cán bộ. Đặc biệt, cần tiếp

tục kiên quyết, kiên trì nói không với bệnh “tư duy nhiệm kỳ”, chống sự tha hóa quyền lực, tham nhũng, “lợi ích nhóm”... trong công tác cán bộ của Đảng.

Một điều khẳng định rằng, trong thời gian tiếp theo cùng bề dày kinh nghiệm và bản lĩnh kiên định của Đảng trong công cuộc đổi mới về công tác cán bộ và công tác xây dựng Đảng, uy tín, năng lực và niềm tin, vị thế của Đảng ngày càng được đề cao.

Đội ngũ cán bộ lãnh đạo kế cận của Đảng ta trong tương lai sẽ có nhiều nhân tố mới, “nêu cao lòng tự trọng, danh dự, không cơ hội chính trị,

tham vọng quyền lực, giữ gìn phẩm giá của người cán bộ, đảng viên, không để tác động lôi kéo, cám dỗ tiêu cực”⁽¹⁴⁾, đáp ứng được yêu cầu của thời đại và sự tin tưởng, mong đợi của nhân dân.

Đội ngũ này cần được đào tạo bồi dưỡng, quy hoạch tốt trong giai đoạn mới, có kiến thức, kỹ năng; năng lực công tác, làm việc trong môi trường quốc tế, có sự kế thừa. Đó cũng là cơ sở để chúng ta tin tưởng rằng “tư duy nhiệm kỳ” sẽ không có đất hoành hành trong giai đoạn toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta “về đích” trong thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII, hướng tới Đại hội XIV của Đảng ❖

(1) Nguyễn Xuân Thắng (2021), *Tư tưởng lý luận với đổi mới và phát triển đất nước*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.113.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, tr.213.

(3) Lê Thanh Hà (Chủ biên) (2021), *Ảnh hưởng của “tư duy nhiệm kỳ” tới hiệu quả hoạt động lãnh đạo, quản lý ở Việt Nam hiện nay*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.

(4), (8) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, Tập 15, tr.547, tr.547.

(5) Báo điện tử Chính phủ (2023), *Đề nghị kỷ luật Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy*, ngày 30/10/2023, tại: <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/de-nghi-ky-luat-chu-nhiem-uy-ban-kiem-tra-tinh-uy-119231029054926821.htm>, truy cập ngày 12/8/2024.

(6) Báo điện tử Chính phủ (2023), *“Bộ Chính trị kỷ luật Cảnh cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Bí thư kỷ luật khai trừ đảng, cách chức 2 cán bộ”*, ngày 20/12/2023, tại: <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/ban-bi-thu-ky-luat-khai-tru-dang-cach-chuc-2-can-bo-119231215153134465.htm>, truy cập ngày 12/8/2024.

(7), (11), (13) Đảng Cộng sản Việt Nam (2024), *Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024, Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới*.

(9) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, Tập 5, tr.291.

(10) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Tập I, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.183-184.

(12) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Tập II, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.244.

(14) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, Tập 4, tr.35.